

Laat kinderen bedenken wat ze aan de samenleving willen toevoegen

Interview met Laurens de Groot

Marja Out en René Berends

Helen Parkhurst formuleerde in *Education on the Dalton Plan* als ultiem opvoedingsdoel kinderen te vormen tot 'fearless human beings'. Als er iemand is met de uitstraling van onbevreesdheid, is het wel Laurens de Groot. Na een carrière bij de politie, wordt hij actievoerder tegen de illegale walvisvaart bij Sea Shepherd. Hij wordt bij Antarctica overvaren door een Japanse walvisvaarder. Tegenwoordig bindt hij in Afrika de strijd aan met de illegale ivoorjagers. De vraag is hoe Laurens een 'mens zonder vrees' geworden is. Heeft het ook maar iets te maken met zijn schoolloopbaan op een daltonschool?

Je lever trainen in het Westland

Laurens de Groot (34) is geboren in Rotterdam. Hij groeit op in De Lier, een dorp ten zuidwesten van Delft, in het Westland. "Ik heb een normale jeugd gehad", stelt Laurens, "en kom uit een stabiel gezin. Ik heb een broer en zus en mijn moeder is onderwijzeres. Ik volgde het onderwijs op de plaatselijke openbare school en tenniste fanatiek. Na de lagere school was ik veel bij vrienden waar ze thuis, in de kassen, een zuipkeet hadden. Het liefst was ik bij vrienden met de meest vrijdenkende ouders: een kwestie van op vroege leeftijd je lever trainen. We blowden ook wel en rommelden met scooters."

Een oerinstinct om tegen de gevestigde orde in te gaan

Op de havo van het Westlandcollege wordt Laurens een rebelse leerling. De cijfers waren wel goed, als

de onderwerpen en vakken maar interessant waren. Maar: "Het leven buiten school werd voor mij steeds belangrijker", stelt hij. "Ik was op 14-, 15-jarige leeftijd al bezig met filosofie, stelde mezelf vragen over hoe het leven in elkaar zit en wat het nut ervan is en had het steeds minder met school. Ik had toen al last van een soort oerinstinct dat in me zit, om tegen de gevestigde orde in te gaan. Ook toen al kon ik niet tegen onrecht, zeker niet als dieren daarvan het slachtoffer waren."

Laurens blijft in de derde van de havo zitten en krijgt zelfs het advies om naar 3-mavo te gaan. Zijn schoolcarrière op het Westlandcollege was voor hem op een dood spoor gekomen.

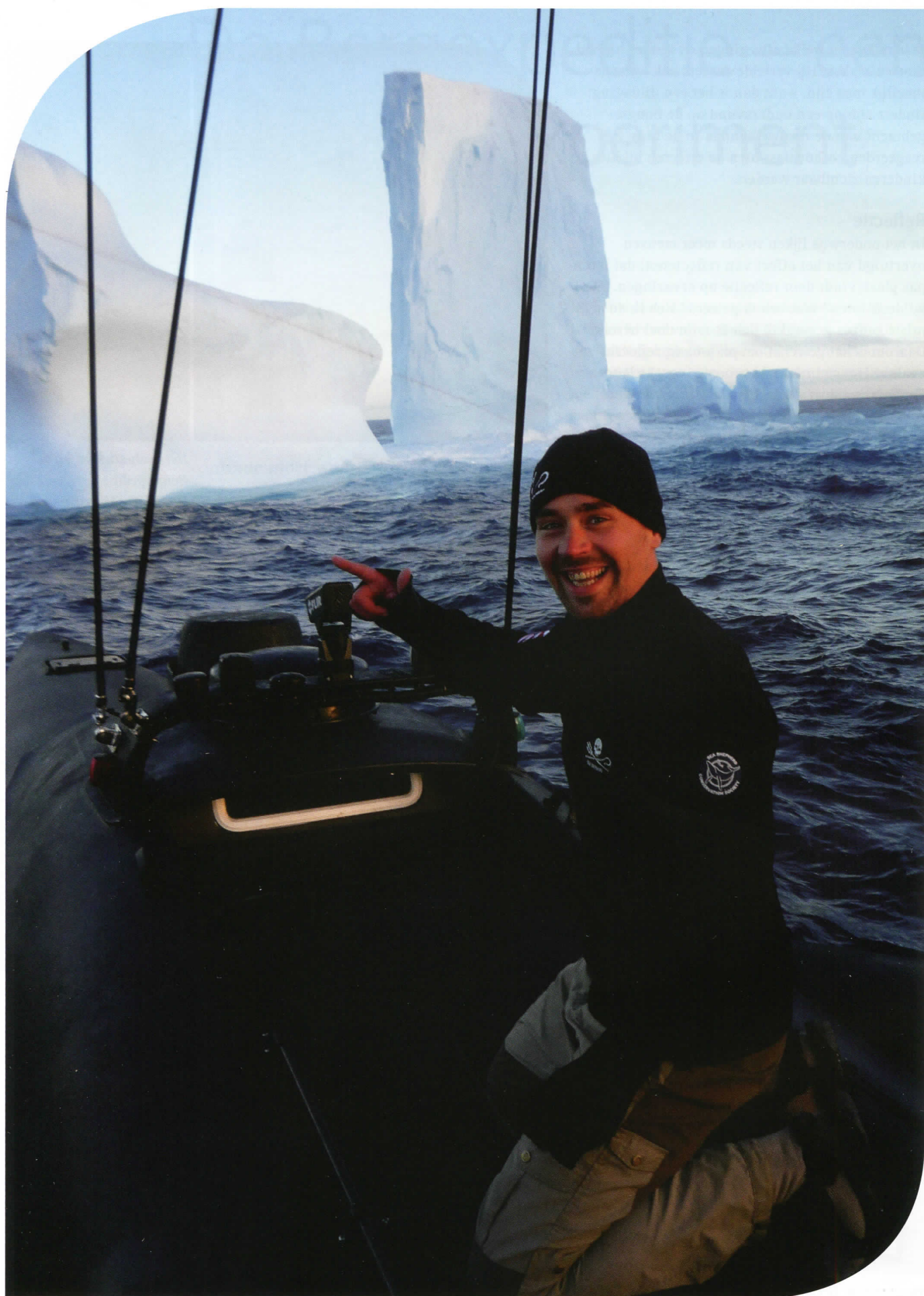
Vrijheid in gebondenheid en het contact met leraren

"Ik maakte de overstap naar de daltonschool in Naaldwijk en wat ik daar al snel ontdekte was, dat ik veel minder vrijgelaten werd dan op de vorige school. Van vrijheid in gebondenheid werd serieus werk gemaakt. Het was niet een soort laissez-faire vrijheid, zoals ik eerder ervaren had. De regels waren heel simpel op de daltonschool: als ik mijn taken niet afhad, moest ik op vrijdagmiddag zelfs nablijven. Ik werd vrijgelaten in mijn keuze, maar ze zaten er wel bovenop. Ik had die zorg nodig. Het leidde bij mij tot meer discipline."

Maar de daltonschool brengt Laurens meer. "Ik heb er een leraar ontmoet, Frans van der Swan, die ik nog steeds op handen draag. Met hem bouwde ik een band op. Weet je, kinderen vragen niet om je curriculum vitae, maar om je biografie. Heb jij mij wat te vertellen? Zie je mij staan? Met dat soort vragen zitten leerlingen. Van der Swan vond het leuk dat ik rebels en tegendraads was. Hij was het soort rolmodel waarnaar ik op zoek was, het houvast waar ik behoefte aan had. Daar kwam bij dat hij ook leuke vakken gaf: geschiedenis en maatschappijleer. Dat was absoluut een pre voor hem!"

Een leven met toegevoegde waarde

Laurens behaalt zijn schooldiploma en denkt even

Laurens de Groot. Beeld: privécollectie De Groot

aan een opleiding Toerisme en Recreatie. Maar dat blijkt al snel een verkeerde keuze. “Kiezen op die leeftijd is moeilijk”, stelt hij. Hij stopt al snel met de opleiding en gaat als technisch assistent werken op een asielzoekerscentrum. “Dat werk heeft mijn ogen echt geopend.” Laurens gaat zich beseffen hoe hard die mensen in het asielzoekerscentrum in het leven hebben moeten knokken.

Hij besluit daarop – hij is dan 19 jaar – om bij de politie te gaan. Hij wil zich nuttig maken, maar is ook op zoek naar avontuur. “Ik stelde mezelf de opdracht mijn leven een toegevoegde waarde te laten hebben.’ Uiteindelijk werkt hij acht jaar bij de politie. ‘Ik werd bij de milieupolitie een specialist in de handel in bedreigde diersoorten. Maar het frustrerde me in hoge mate dat illegale handelaren daarbij met kleine boetes wegwamen. Het was voor mij niet te aanvaarden, als je wist dat mensen schuldig waren, dat ze toch vrijuit konden gaan, omdat de bewijslast niet rond kwam.”

Hunting the hunters

“Ik wilde echte actie: boeven vangen! Hunting the hunters!” Laurens neemt ontslag bij de politie en ontmoet Paul Watson, de oprichter van Sea Shepherd. Die vertelt hem dat walvisvaarders piraten zijn, die gestopt moeten worden. Het is precies het avontuur dat hij zoekt. Om piraten te stoppen heb je immers andere piraten nodig! Dus vertrekt hij met Sea Shepherd naar Antarctica. “Ik werd voor gek verklaard, maar ik wilde direct de impact zien van mijn handelen.”

In 2010 wordt de boot waarop Laurens vaart in het Zuidpoolgebied geramd door een Japanse walvisvaarder. Het wordt wereldnieuws. De vele acties hebben uiteindelijk effect. In 2014 verklaart het Gerechtshof de walvisjacht illegaal. “Onze keiharde acties hebben ervoor gezorgd dat Japan nu voor de rechter gedaagd is.” Laurens schreef over zijn avonturen bij Sea Sheperd het boek Jacht op de jagers.

De wereld verbeteren en geld verdienen

Tegenwoordig noemt hij zich geen actievoerder meer. “Als iemand me naar mijn beroep vraagt, zeg ik dat ik natuurbeschermer ben. Dat schrikt minder af.” Hij houdt zich tegenwoordig bezig met de bescherming van de grote Afrikaanse landdieren. “De neushoorn is over tien jaar uitgestorven, als de moordpartijen in dit tempo doorgaan! De ivoorstroperij moet gestopt worden.” Laurens heeft een bedrijf opgezet – Skycap –, waarmee hij de bescherming van de grote Afrikaanse landdieren deels kan financieren. “De wereld verbeteren en geld verdienen gaat goed samen”, stelt hij.

Het bedrijf zet drones in voor derden, onder andere om boeren in Afrika te adviseren bij het bemesten en bevloeien van hun landerijen. En

natuurlijk worden de drones van Skycap ingezet bij natuurbeschermingsprojecten. Met de drones worden stropers in de gaten gehouden en de informatie wordt doorgespeeld aan de rangers op de grond, die in de natuurbeschermingsparken patrouilleren. “Dat is een serieuze zaak”, stelt Laurens, “de rangers zijn soms keiharde Angolese huursoldaten, die niet terugdeinzen om stropers om te leggen.”

In het najaar van 2014 wint Laurens de Groot met zijn bedrijf Skycap de Next Entrepreneur 2014, een prijs van MKB-Nederland en de Rabobank ter waarde van € 12.500. De jury roemt de ideale combinatie van commercieel en humanitair werken en de wereldwijde potentie die het bedrijf heeft. Onlangs was Laurens de Groot te zien op Discovery Channel, waar hij de driedelige serie Ivory Wars presenteerde, een programma over de strijd tegen de illegale olifantenjacht.

De toekomst van het onderwijs

“Ik ben geworden wie ik ben, meer ‘ondanks’ het onderwijs dan ‘dankzij’ het onderwijs, al is de overstap naar de daltonschool voor mij wel de redding geweest. Ik vind dat de school een serieuze taak heeft. De wereld heeft grote denkers en doeners nodig”, stelt hij. “Er zijn grote problemen met het milieu, met asielzoekers, met de vrede in de wereld en kinderen zullen de changers van de toekomst moeten zijn. Daarom vind ik, dat het onderwijs een belangrijke opdracht heeft.

Mijn adviezen? Houd niet zo vast aan al die examens. Differentieer meer naar niveaus en interesses. Ik verbaas me ook over het feit dat er zo weinig aandacht is voor maatschappelijke stages. Als je dat goed opzet, geeft dat een geweldige reality check voor leerlingen. Ik heb op school stagegelopen bij een fietsenmaker en wist toen dat als ik op school niet mijn best zou doen, ik mijn levenlang bandenplakker zou zijn.” Hij vervolgt: “Ik vind het ook belangrijk om van milieu en mensenrechten serieuze vakken te maken. Dat zijn ‘core issues.’”

En dan: “Maar pik bovenal de kinderen eruit die anders zijn, die buiten de hokjes denken. Luister naar hen en laat ze meer hun eigen gang gaan dat tot nu toe gebeurt. Zij hebben vaak waanzinnige talenten in wat anders. Natuurlijk is er wel wat basiskennis nodig, maar het is belangrijk dat leerlingen leren ontdekken wat ze zelf willen. Veel kinderen vragen zich echt af hoe hun leven van toegevoegde waarde kan zijn. Ze hebben idealen en een toekomst voor zich: een wereld vol verdraagzaamheid, zonder honger en geweld, zonder milieuschade. Laat ze daarom hun eigen weg zoeken en laat ze daarbij vooral leren van fouten.”